

Опис навчальної дисципліни «Актуальні проблеми релігієзнавства»

П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання НПП: Блоха Я.Є., кандидат філософських наук, доцент.

Кафедра: філософії (ауд 304 навчального корпусу №2).

Факультет: історії та географії

Назва освітньої (освітніх) програми (програм), для якої (яких) пропонується НД: без обмежень	Мета: забезпечення формування світогляду, надання студентам можливостей ознайомитись з походженням, феноменологією та історією релігії; вивчити класифікацію та особливості ранніх вірувань, національних релігійних рухів, світових релігій та проблеми, пов'язані зі свободою совісті як в світі, так і в Україні. Це дає можливість аналізувати релігію як соціальне явище, як багатогранний елемент духовної культури людства, виробляти толерантну позицію на основі плюралізму поглядів і концепцій.
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	
Семестр: 3 Статус НД: вибіркова Кількість кредитів/годин: 4/120 Види індивідуальних завдань: індивідуальне навчально-дослідницьке завдання	Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни: знання шкільних курсів «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта».
Мова викладання: українська	Очікувані результати навчання(РНД): 1. Виокремлювати особливості віровчення, культу та церковної (конфесійної) організації різноманітних релігій світу, їх місце в історії духовного розвитку людства. 2. Розкривати основні підходи щодо аналізу державно-церковних відносин. 3. Визначати основні моделі державно-церковних відносин. 4. Характеризувати особливості державно-церковних відносин в Україні. 5. Знати законодавчу базу щодо взаємодії держави і церкви. 6. Розкривати власне ставлення до світової духовної культури, її цінностей та розрізняти особливості конфесійної діяльності релігійних організацій в Україні; 7. Розкривати теоретичні засади основних релігій, їх історію в реальному контексті культури, зв'язки з іншими галузями життя і діяльності людини. 8. Інтегрувати одержані знання для розвитку національної культури, гуманізму, демократії й особистого духовного самовдосконалення.
Вид підсумкового контролю: залік	
Теми аудиторних занять та самостійної роботи: Сутність релігії. Первісні вірування і культи. Стародавні релігії: Греція, Рим, Китай, Індія. Зороастризм. Іудаїзм і раннє християнство. Форми релігійного життя людини. Буддизм. Біблія: її походження, зміст та релігійно-культурне значення. Християнство. Іслам. Новітні релігійні культи і вірування. Сучасний стан релігійного життя в Україні. Релігія і церква в Україні: історія та сучасність.	
Форми і методи навчання: <i>Форми організації навчання:</i> лекції (проблемна лекція, мультимедійна лекція-візуалізація); семінари; самостійна робота (аудиторна, поза аудиторна, науково-дослідна робота студентів.	

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, групового вирішення проблемних задач, групова дискусія); частково-пошуковий (евристичних запитань, проєктів); дослідницький (наукові доповіді, наукові повідомлення).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (пояснення, дискусія); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (2-4-разом, кооперовано-групова).

Методи за формою організації навчання: лекції (інтерактивна лекція, лекція-дискусія); практичні; самостійна робота (позааудиторна, науково-дослідна робота).

Система оцінювання:

– **методи оцінювання:** усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний, усний кооперовано-груповий); письмовий контроль (письмовий індивідуальний, письмовий фронтальний, письмовий експрес контроль); тестовий контроль; контроль практичної діяльності, метод самоконтролю.

– **критерії оцінювання:**

Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90 – 100	Студент володіє ґрунтовними знаннями з актуальних проблем релігієзнавства у межах вимог освітньо-професійної програми, висловлює та аргументує власне ставлення до різних поглядів на об'єкт вивчення; самостійно аналізує релігійні процеси, робить відповідні висновки й узагальнення; здатний розв'язувати проблемні завдання; посилається на першоджерела.
75 – 89	Студент вільно і творчо володіє матеріалом, визначеним програмою, має діалектичне мислення; аргументовано, науково аналізує релігійні проблеми, об'єктивно оцінює досягнення релігійної думки та її вплив на розвиток та формування світогляду епохи та майбутнього. Студент має глибокі знання про об'єкт вивчення, застосовує наукову термінологію, аргументує свої твердження і висновки; на високому рівні аналізує та використовує першоджерела.
60 – 89	Студент добре володіє матеріалом, але має незначні ускладнення при відповіді; потребує незначної допомоги викладача при виборі напрямку відповіді та допускає незначні помилки, неточну аргументацію. Оцінювання подій, ідей, досягнень релігійної думки більш емоційне, ніж наукове. Володіє декількома методами пізнання, але має незначні труднощі при діалоговій бесіді і доказах власної думки.
35 – 59	Студент користується лише окремими знаннями дисципліни, порушує логіку відповіді, відповідь недостатньо самостійна, допускаються суттєві помилки в знаннях та поясненні питань дисципліни, мова спрощена; оцінювання досягнень думки лише емоційне; викладач постійно коректує відповідь студента. Студенту важко підтримувати бесіду, не вистачає доказів для обґрунтування власного погляду.
0 – 34	Студент за допомогою викладача відтворює окремі релігійні факти, володіє фрагментарною інформацією.

Основні інформаційні джерела:

1. Блоха Я.Є. Religion as a leading spiritual value orientation in V.G. Korolenko's creative heritages. *Філософські обрії. Науково-теоретичний журнал Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України та Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*. Випуск 34. К. – Полтава, 2015. С. 127-132
2. Блоха Я.Є. Релігія як основна суспільна ціннісна орієнтація в мемуаристиці В.Г. Короленка. *Наукові записки. «Серія філософія»*. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія». Вип. 8. 2011. С. 283-290.
3. Блоха Я.Є. В.Г. Короленко про ціннісні орієнтації світових релігій. *Філософські обрії. Науково-теоретичний журнал Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України та Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*. Випуск 32. К. – Полтава, 2014. С.105-113.
4. Блоха Я.Є. Принцип справедливості в ісламі. *Філософські обрії. Науково-теоретичний журнал Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України та Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*. Випуск 35. К. – Полтава, 2016. С. 212-219.
5. Докаш В.І. Загальне релігієзнавство: навч. посіб. 2-ге вид., доопрац., допов. Чернівці : Наші книги, 2012. 784 с.
6. Лубський В. І., Теремко В. І., Лубська М. В. Релігієзнавство: підруч. для студ. вузів / за ред. В. І. Лубського. 3-є вид., стер. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
7. Мороз В. Я. Релігійна комунікація як соціокультурний і духовний феномен. *Наукові записки Інституту журналістики : наук. зб. / за ред. В.В. Різуна ; Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка*. Київ, 2014. Т. 54. Січень – березень. С. 93-97.
8. Релігієзнавство: навч. посіб. / П. С. Прибутко, М. М. Роговенко, Л. М. Дубчак, Р. В. Михайленко ; Навч.-наук. ін-т права і психології Київ. нац. ун-ту внутрішніх справ. Київ : КНТ : Дакор, 2010. 208 с.
9. Шафрановський В. Вплив, роль та взаємодія освіти та церкви. *Педагогічні науки : наук. журн. / гол. ред. М. І. Степаненко ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка*. Полтава, 2018. Вип. 73. С. 150-154.

Електронні ресурси:

1. <http://tureligious.com.ua> – Науковий філософсько-релігієзнавчий портал.
2. <http://www.filosof.com.ua> – Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України
3. <http://pdpu.poltava.ua/3/istorichnuu/filosofii/filosofii.php> – внутрішній сайт Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Забезпечення:

навчальний контент дисципліни, мультимедійне обладнання, презентації до тем лекцій в Power Point, підручники, посібники, першоджерела, підбірка документальних фільмів.